

diverse soorten gewezen Slendangs, Sarongs en Hoofd-
doeken, Klamboegood, Mousselines, Chitsen, Lakens,
Franjes, eenige kisten fraaie Mode-artikelen, 1 kist
Necessaires, echte Eau de Cologne, Eau de Lavendel,
Geparfumeerde Zeep en Odeurs, IJzerwerk, als: Deuren
en Voorhangsloten, Keukengereedschappen, Kramerijen,
Speelgoed, Wasluifers, 10 kisten Papier, Glas- en
Porcelainwerk, 50 kisten Glaswerk, enz., enz., bene-
vend 200 vaatjes pas aangebragte Boter. (699)

Uitstel van de voor he-
den aankondig-
de boekverkoop-
tot Donderdag avond 19 dezer.
(697) **LANGE & Co.**

Door vertrek zal in den loop
dezer maand, waarschijnlijk den
23, op te houden vendutie worden
opgeveild het Huis en Erf van den
ondergeteekende gelegen op Weltevreden bij de brug
van Kampong Ballej, van heden af dagelijks, uitgezon-
derd Zon- en Freestdagen te zien, 's morgens van 7 tot
11 ure, des gevraagd ook op andere uren; nadere
informatiën te bekomen bij
(683) **J. D. PETERS.**

Verkoop van een Woonhuis.
De ondergeteekenden zullen in het begin der vol-
gende maand, op Vendutie verkoopen: een groot
Steenen Woonhuis met twee dito blokken Bijge-
bonwen en ruim Erf, staande en gelegen op Petodjo,
Blok M, 3de Deel, Sectie II, No. 224, bij de Verpon-
ding geregistreerd onder No. 8806 en getaxeerd f 21,000,
zijnde inmiddels ook uit de hand te koop.
f 15,000 als eerste hypotheek, kan op dit perceel
gevestigd blijven.
(703) **A. VAN OMMEREN & Co.**

Haagsche Koffijhuis of Tiffenhouse.
Donderdag Schildpad Soep en Beafstak.
Vrijdag Stokvisch en Aardappelen. (693)

Depôt van Samarangsche Rotting Stoelen
bij
(577) **PLUMP & Co.**

Aan de Magazijnen van
HEEREN MODE-ARTIKELN
van
S. D. BRANDON,
in de stad Nieuwpoortstraat,
op Weltevreden Passer Senin,
worden van het beste militair laken vervaardigd:
De Nieuwe Model Jassen voor..... f 50,—
Pantaloens voor... - 25,—
Fijne Piqué Vesten voor..... - 6,—
(699)

wordt aangeboden, op zeer
voordeelige conditiën, het
Huis toebehoorende aan den
heer L. Steits, gelegen op Struiswijk. Te bevragen bij
(664) **C. T. SUERMONDT.**

Eene completee **Apotheek** en een
Amputatie Stel. Te bevragen bij
de Heeren **Bakhuis en Feist**, genees-
heeren te Cheribon, of bij de weduwe **J. M. Pool**,
geb. **Dornseiff**, te Indramayoe. (694)

TE HUUR Fraaie boven en beneden
vertrekken, netjes gemeubi-
leerd, met of zonder tafel bij
de ondergeteekende op Noordwijk.
(679) **A. GEUX DE COUDRAY.**
7 April 1855.

TE HUUR Een Steenen Huisje,
a f 45,— 's maands,
op den hoek van de
Beerendrechtslaan. Te bevragen bij
(701) **VOERMANS.**

GOVERNANTE. Bij eene Familie te Batavia, wordt
tot opleiding van eenige kinderen, te-
gen een billijk salaris, verlangd eene
Degenen die hiertoe geschikt en genegen mogten zijn,
worden verzocht zich per franco brieven te adresseren
aan den Uitgever van dit Blad, onder lett. W. (698)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen
den Heer **W. L. Pool**, worden verzocht om drie maan-
den na dato, aangifte of betaling te doen aan
de **Executrice**,
(695) **J. M. POOL**, geb. **Dornseiff**.
INDRAMAYOE, den 4 April 1855.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY
gebruike men voor zweeren en huidziekten. De doch-
ter van mejufvrouw Farlow, woonachtig in Londen in
Coventgarden, had sedert zes jaren verzwerigen aan
den regter arm, en gedurende dien tijd was zij onder
de behandeling van de bekwaamste heekkundigen, doch
wier pogingen zonder gevolg bleven. Haar gestel ver-
zwakte en men had geene hoop meer op genezing.
Eindelijk beproefde de moeder de zalf en pillen van
Holloway, en dit onvergelykelyk geneesmiddel herstelde
haar in dier voege, dat zij thans de beste gezondheid
geniet.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes Pillen à ..... f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à ..... - 1,—, - 3,— - 5,—
Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing
hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.
Zijn op franco aanvraag à contant te bekomen bij
Kruthoffer & Soesman te Samarang, alwaar dezelve in
het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1816)

19e Hessische Staats Loterij.
Uitgeloot de navolgende seriën:
No. 301. 422. 555. 578. 983. 1578. 1643. 1803. 1921.
2122. 3092. 3291. 3309. 3447. 3492. 3646. 5059. 5596
5966. 6505.
Namehs het Hessische gouvernement,
SCHOTTEN.
(484) **Vt. STEPHAN.**

Hessische Loterij.
Houders van Loten, die in deze trekking niet nitge-
komen zijn, behouden hun regt in de volgende trek-
king tegen suppletie van 2/3 der koopsom. (635)

127ste Frankforter Loterij.
In de eerste en tweede klasse der Frankforter Loterij,
zijn van de op Java geplaatste Loten, met eene kleine
prijs uitgekomen, de nummers: 12557, 17148, 22099,
23968, 25027, 24286, 17986, 5263, 19676, 22664,
5280, 10379, 17290. Aan de houders dezer nummers
zal hiervan nader worden kennis gegeven, en hun
voor zoo ver de voorraad strekt, een nieuw vrij lot
worden toegezonden. Bij gebrek aan loten wordt de
inleg terug betaald.
(437) **A. SCHWARZSCHILD & Co.**
London.

127ste Frankforter Loterij.
3de Klasse.
In deze klasse zijn uitgekomen met den prijs van
f 12,— de nummers 4513, 9210, 10566, 10889, 17655,
22648, 23552, 23610, 24953.
Houders dezer loten bekomen benevens dezen prijs
een nieuw lot voor de volgende klasse.
(636) **A. SCHWARZSCHILD & Co.**
Londen, 1855.

Frankforter Loterij
Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij
verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedig-
opgave te doen aan den boekhandelaar **H. M. van Dorp**
te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn
tijdig genoeg te kunnen afzenden.
(436) **A. SCHWARZSCHILD & Co.**
London, 1855.

GOEDKOOPE HOLLANDSCHE ROMANEN
voor Leesgezelschappen en Cantines,
zijn bij de ondergeteekenden voorhanden eene collectie
oorspronkelijke en vertaalde Romans van de geachte
schrijvers van de jaren 1852 en vroeger, welke worden
afgeleverd nieuw en onopgesneden tegen den prijs van
f 2,— per boekdeel of gemiddeld 40 pCt. beneden de
oorspronkelijken prijs in Europa.
In de nieuwste Romanlectuur van den laatsten tij-
d, naar evenredig zeer billijke prijzen voorzien, te
Batavia bij
(680) **VAN HAREN NOMAN & KOLFF.**

BOEKHANDEL
van van Haren Noman & Kolff.
KERKBOEKEN.
Nieuwe Testamenten. Psalmen en Gezangen in ge-
woon klein 16° kerkformaat f 12.—
Dezelfde met grove letterdruk voor bejaarde lieden
f 17.— à f 20.—
Dezelfde in miniatuur 32° formaat f 10.—
Psalmen en Gezangen afzonderlijk in miniatuur for-
maat f 6.—
Allen keurig gebonden in echt maroquin, verguld op
anée, met en zonder kleppen.
Dezelfde voorzien van verguld silveren en echt goud-
den modern bewerkte sloten f 45.— f 65.— en f 75.—
Te bekomen in voornoemden Handel te Batavia en
Samarang. (681)

Voor Lees-Gezelschappen.
Bij **H. M. van Dorp** te Batavia is ontvangen eene
fraaie collectie Hollandsche Romans der laatste jaren,
die, zoolang de voorraad strekt, tegen oorspronkelijke
prijzen worden afgeleverd. De lijst is op franco aan-
vraag gratis te bekomen. (572)
Het stoomschip **Padang** zal den 13 dezer
regtstreeks naar Singkawang en Pontianak vor-
trekken.
Voor passage adresseere men zich ten kantore van de
agenten
(685) **B. KOPERSMIT & Co.**
BATAVIA, 7 April 1855.

Het Vertrek van de Stoomboot **BANDA**
naar Samarang en Soerabaya is bepaald
op den 15 dezer.
Voor Vracht en Passage adresseere men zich aan
de Agenten,
(688) **B. KOPERSMIT & Co.**
7 April 1855.

Passage naar Nederland
Met het nieuw gebouwd snelzeilend Neder-
landsch fregatschip **Ouderkerk** aan den Am-
stel, gevoerd door kapitein **D. H. Kramer**,
wordt passage naar Nederland aangeboden.
De aangename en doelmatige inrigtingen
welke dit schip voor passagiers aanbiedt, bevelen het-
zelfde ten sterkste aan.
Nadere informatiën zijn te bekomen te Soerabaya bij
den heer **W. Cores de Vries** en den Gezagvoerder, en
alhier bij
de Agenten,
B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA, den 11 April 1855. (700)

wesen. Wat denk je er van, vrouw? vervolgde hij
met eene donderende stem; want hij verwachtte den
grootsten bijval voor zijn idee en zijne vrouw liet tot
duisverre nog niet veel bijval blijken. Doch door de vree-
selijke stem van haar man gewekt, antwoordde zij maar
dat zij ook wel geloofde dat het een boel zou helpen.
"Was in alle geval te proberen."
"Dat meen ik ook," hernam de wijze vader van Jo-
nas; ik heb de eerste verdieping van het huis van
Nogg voor een vrij aardig sommetje afgehuurd. Barley
en zijne vrouw en Marley en zijne zuster gaan met ons
mee en wij zullen een aardig partijtje hebben. Wij
nemen wat amandelen, koek en andere versnaperingen
mede. 't Zal heel goed gaan. Maar wacht, nu zal ik
den kwajongen het pak slaag eens gaan geven, dat ik
hem heb beloofd. Hij moet wel al meer dan vijf uren
in de kist hebben gezeten.
De morgen der teregstelling kwam en tot groote blijd-
schap van honderden en duizenden was het zeer mooi
weer. Barley en zijne vrouw en Marley en zijne zuster
waren reeds vroeg bij de Wagtrees, en dit gezelschap,
belant en beladen met een hoop eetwaren en versnape-
ringen, groot genoeg voor eene reis van twee dagen,
begaf zich naar de woning van Nogg, waar zij de eerste
verdieping voor een tamelijk hoogen prijs hadden ge-
huurd, daar ze zoo dicht bij het tooneel der teregstelling
was. De kleine Jonas werd, gelijk van zelf spreekt,

door zijne ouders mede genomen, en deze deden ijverig
hun best om hem in te prenten, dat alles waarvan hij
binnen weinige oogenblikken getuige zou wezen, ook
met hem zou gebeuren, indien hij niet regelreht zijne
kwade streken verliet en een geheel ander karakter
kreeg.
Op de bovenkamer van Nogg werden nu voor de ven-
sters stoelen gereed gezet en daarop nam het gezelschap
plaats om goed te kunnen kijken. Er was voor 't oog-
enblik niets te zien behalve de akelige galg, die ge-
reed stond om haar slagtoffer op te nemen en zich waar-
schuwend verhieft voor het volk, dat aan haar voet was
zaamgeschoold. De vensters van de naburige huizen
geraakten weldra even vol als de vensters van het huis
van Nogg. De moord van Buggins had groote omtel-
tenis in de stad te weeg gebracht. Scruggins en hij wa-
ren kameraads geweest en in dienst bij een bakker. Zij
hadden razig gekregen en dit was zoo ongelukkig afge-
loopen, dat Buggins daarbij 't leven had ingeschoten.
Was het echter daarbij nog maar gebleven, maar neen!
Scruggins had het lijk opgepakt en in den brandenden
oven gestopt, zoodat de arme Buggins weldra niets meer
was dan een hoopje asch. Desniettemin lekte de moord
spoedig uit. Scruggins werd voor den regter geroepen en
ter dood veroordeeld. Dien morgen zou hij zijne straf
ondergaan. Reeds dagen te voren echter kon men voor
een stuiver de beschrijving koopen van alle de bijzon-

derheden van zijn laatste oogenblikken, van zijn voor-
komen en houding op de plaats der teregstelling, en
zijne laatste woorden. Dit alles was versierd met een
prentje waarop de moordenaar stond, benevens de beul
die hem den strop om den nek deed, ook de registers
en geestelijken waren niet vergeten. 't Was reeds da-
gen te voren lang en breed gemaakt en gelijk wij zei-
den, verkrijgbaar voor den prijs van een stuiver maar.
Hoe meer het indrukwekkend oogenblik naderde, hoe
digter de volksmassa zich op een pakte. Zij bestond
meerendeels uit vrouwen en kinderen van het allerliefs-
te soort. De mannen, die men er opmerkte, waren
meest zakkenrollers en aan de vrouwen was niet veel
meer te bederven. Waarover spraken zij? Verkeerde een
enkele hunner in verslagenheid over de vreeselijke daad,
die aanleiding had gegeven tot dat tooneel? Gaf een
hunner zijne hoop te kennen, dat de ellendige ter dood
veroordeelde berouw zou toonen over zijne wandaad?
Was daar iemand die heimelijk bad dat de misdaad,
waarvoor die man zou boeten, nooit op zijn eigen ge-
weten zou komen? Wel, in 't minst niet; 't Was daar
alles gejubel en vrolijkheid, want het was, een specta-
kel, waarvoor men niets behoefde te betalen. Het lage
graauw snapte en joelde als of er een grap moest ge-
beuren, en als of 't niet een schouwspel was dat onder
alle jammertooneelen als een der ontzettendste wordt
beschouwd.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Nederlandsch bark-schip *Palembang*, kapitein *Hoekstra*. Deze bodem zoo bij uitstek voor den overvoer van passagiers ingerigt, en buitendien in ieder opzicht gunstig bekend, zal vermoedelijk tegen begin Mei van hier de terugreis aanvaarden.

Voor nadere bijzonderheden vervoeg men zich bij de Agenten,

DE WEERDT, RUYL & Co.

BATAVIA.

Na een onafgebroken negen en dertig jarig verblijf in deze gewesten, vertrok met de laatste mail naar Nederland de heer *L. Steitz*, gepensioneerd president van de Weeskamer alhier. Onder het vele goede, dat hij in ruime mate verspreide, verdient vooral opmerking de vrijgeving van al zijne slaven, te zamen 22 koppen. Doch niet tevreden met een zoo aanzienlijk getal onzer natuurgenooten de vrijheid gegeven te hebben, zorgde die waardige man ook, dat voor hen, die door ouderdom of lichaamsgebrek bezwaarlijk nieuwe meesters zouden kunnen vinden, de vrijheid geen last werd maar een kostbaar geschenk bleef; den ouden van dagen schunk hij boven hunne vrijheid, rust en onderhoud tot hun einde toe.

In stille onbekendheid deed hij steeds wel zonder aanzien des persoons; in stilte werd menige traan om zijn vertrek geschied; doch de Heer, wiens trouwe rentmeester hij hier was, zal hem gewis eenmaal in het openbaar vergelden, wat hij in deze gewesten in nederige onbekendheid aan Europeaan en Inlander wel gedaan heeft en ook nog na zijn vertrek blijft doen. Gods zegen ruste op hem en de zijnen!

— Van Bekasi dd. 6 April wordt ons berigt, dat de Inlander *Hassan*, wonende op het landje *Pondok Klappa*, in den morgen van dien dag zittende voor zijn deur, bezig was met het snijden van bamboe en daartoe een mes (piso raut) in handen hield, toen zijn driejarig kindje op hem kwam aanloopen en met alle geweld dat mes hebben wilde. De vader, het gevaarlijke inziende om een jeugdig kind met zulk een scherp werktuig te laten spelen, weigerde het en hield het mes, daarbij opstaande, eenigzins achter zijn rug verborgen. Dan, door welke oorzaak is onbekend, het mes ontviel zijne handen en wondde hem in het achterste gedeelte zijner knie, hetwelk, zijnde er waarschijnlijk een slagader gekwetst, zulk een hevig bloeding te weeg gebragt, dat hij, ongeveer twee uren daarna, daaraan is overleden. De overige leden zijns huisgezins, niet ver van de plaats waar dit noodlottig voorval plaats greep aanwezig, kwamen wel spoedig toeschietsen doch te laat om hem nog hulp te kunnen verleen.

— Van Nobo (residentie Samarang) wordt ons door een ooggetuige het volgende medegedeeld:

Bij de particuliere koffijplanters op Java bestond tot nog toe een algemeen gebrek aan een goed werktuig om het product, in den bolster gedroogd, te malen. Dit gebrek is thans uit den weg geruimd, althans voor diegenen, welke met trekkeesten moeten werken, daar dit werk met de zoogenaamde Chinesche pelmolens steeds met veel krachtsinspanning en tijdverlies gepaard ging.

De werktuigkundige en zeer in het vak tot vervaardiging van diergelijke machines bedrevene heer *Clotofsky*, heeft het hem ten dien opzichte voorgelegde vraagpunt, op eene allezins voldoende wijze, opgelost en een excentrieke molen, door middel van een manège gedreven wordende, vervaardigd, die geheel aan het doel beantwoordt. Niet alleen dat door dien molen in een gegeven tijdsbestek de dubbele hoeveelheid kan worden vermalen, maar de gemalen Koffij komt er veel minder gebroken (of liever geheel niet gebroken) uit, dan uit den tot nog toe gebezigt wordenden Chineschen pelmolen.

De heer *Reuter*, administrateur te Nodo en zijne opziers, benevens de heeren *Bounin*, administrateur van Goeboegan, *Schmidt*, administrateur van Djatie Roengo en *Martherus*, administrateur van Dellie, kunnen, na de proefneming die in hunne tegenwoordigheid op den 17den Maart heeft plaats gehad, de getuigenis afleggen, dat eene dergelijke excentrieke koffijpelmolen verre te verkiezen is boven die, welke hier boven worden bedoeld en daarmede met veel meerder gemak en uitwinning van tijd en handen wordt gewerkt.

Mogt de heer *Clotofsky*, die, met zoo geringe hulpmiddelen als in de bovenlanden te bekomen zijn, den onderwerpeliiken koffijpelmolen bijna geheel in eigen persoon heeft zamengesteld, de noodige ondersteuning vinden en met zijne geleverde proeven gegadigden uitlokken, dan houde ik mij overtuigd, dat zij, die hem willen begunstigen, door zulke pelmolens door hem te doen vervaardigen, zich niet zullen hebben te beklagen.

Te zijner tijd verschenen er eenige mannen op het schavot; de voornaamsten waren de ellendige ter dood veroordeelde en de beul. Er ging een kreet op uit de omstanders, 'tgeen ten gevolge had dat de gevonnisd in flauwte achter over viel tegen den beul, die wederom tegen den geestelijke viel, zoodat de laatste bijna met zijn neus op het schavot te regt kwam. Dat was een pret! Een glans van vrolijkheid was op aller gelaat te lezen.

„Hij zal een heel eindje touw nodig hebben, merkte een der omstanders aan, „hij heeft nog al een dikken hals.“

„Neen, het touw dat aan de galg hangt, kan wel om zijn lijf, hernam een ander.

„'t Is als of gij 't zelf geprobeerd hebt, merkte een derde aan.

„Haast zal hij dansen, sprak een vierde even onbewogen.

„'k Zou wel eens willen weten wat de dominé tegen hem zegt,“ zeide een andere deugniet.

„Och, dat zal je misschien zelf gauw genoeg hooren,“ fluisterde een zijner maats hem in 't oor.

„Daar hangt hij al,“ riep men thans met eene gesmoorde stem.

Ja, daar hing hij, en voor een oogenblik maakte dat gezigt een diepen indruk op de menigte, zoo als bleek uit de algemeene stilte die er heerschte. Maar toen de

NEDERLAND.

's Gravenhage, 9 Jan. Den 4den dezer heeft Z. Exc. de Russische minister bij het Nederl. hof een groot diner gegeven aan de leden van het corps diplomatique, de ministers enz., waarop ook al de hooge tot het hof behorende en andere aanzienlijke personen waren genoodigd. Den 19den dezer zal er bij gelegenheid van den geboortedag van H. M. de Koningin-moeder weder een groot diner bij den minister worden gehouden.

Amsterdam, 13 Jan. Naar men verneemt zal het 1ste regiment dragonders met de maand Mei naar Haarlem worden verlegd en geheel aldaar worden vereenigd. Van het 2de regiment zal een escadron in Amsterdam in bezetting komen, en zullen de verdere escadrons in Maastricht, Venlo en Tilburg worden geplaatst. Van het 2de regiment komen twee escadrons in bezetting te Zutphen en twee vermoedelijk in Leenwarden en in Groningen. Het 4de regiment zal geheel in 's Gravenhage worden vereenigd, en de jagers te paard in Deventer.

Leenwarden, 13 Jan. Naar wij vernemen, is den 10den dezer te Heerenveen gevankelijk binnengebragt zekere v. B., koopman en landbouwer, onder het beheer van Dragten woonachtig, als vermoedelijk schuldig aan manslag. De zaak moet zich volgender wijze hebben toegedragen: v. B. had den 4den dezer den avond in eene herberg onder Dragten doorgebragt, onder anderen in het gezelschap van zekeren D. d. R. insgelijks landbouwer daar ter plaatse. Door sterken drank opgewonden, veroorloofde v. B. zich bij herhaling aan d. R. zekeren scheld- of bijnaam toe te voegen, waarna deze zich, op zijne beurt, in beleedigende woorden omtrent de ouders van v. B. uitliet. De laatste zweeg daarop stil, doch verwijderde zich kort daarop. Ook d. R. verliet later de herberg, doch werd op den weg door v. B. aangevallen en derwijze mishandeld, dat hij twee dagen daarna aan de gevolgen overleed.

Ook in dit geval is het dus weder de sterke drank, die den dood van eenen medemens heeft veroorzaakt.

— Enkele dagbladen deelden onlangs de opmerking mede, dat het jaar 1855 in dagen, data, kerkelijke en andere feesten volkomen met het jaar 1849 overeenkomt. Naar aanleiding dezer opmerking, laten wij hier eene opgave volgen van al de op die wijze volkomen overeenstemmende jaren in de laatste helft dezer eeuw. Zij zijn: 1850, 61 en 72; 1851 en 62; 1853 en 64; 1854, 65 en 76; 1857 en 68; 1863, 74, 85 en 96; 1866, 77 en 88; 1867, 78 en 89; 1869, 75 en 80; 1870, 81 en 92; 1871 en 82; 1873, 79 en 84; 1883 en 94; 1887 en 98; 1893 en 99. Bij schrikkeljaren kan men de overeenkomst echter eerst als na 1 Maart aanvangende rekenen.

Amsterdam, 19 Jan. Naauwelijks het jaar 1855 ingetreden, of reeds heeft onze stad een gevoelig verlies getroffen, door het afsterven van een harer werkzaamste en uitstekendste burgers, den heer J. de Neufville. Niet om de loftrumpet te steken bij het naauwelijks gesloten graf van den man, die bij zijn ijver in goede werken steeds het voorschrift volgde: „dat de linkerhand niet wete wat de regter doet,“ en nimmer openlijken lof of toejuiching beoogde bij zijn streven, maar alleen om wederdiende hulde aan zijne nagedachtenis te brengen, wijden wij enkele regels aan den waardigen afgestorvene, ons op bijna 78jarigen leeftijd zoo plotseling door den dood ontrukkt. Hoe onvoorziens de levensdraad werd afgesneden, blijkt onder anderen ook treffend uit de bijzonderheid, dat de heer de Neufville den dag voor zijn dood, als bestuurder der Maatschappij tot redding van drenkelingen, welke betrekking hij ongeveer 34 jaren bekleedde, op nieuw het penningmeesterschap had aanvaard. Mogt deze instelling zulk een reeks van jaren zich verheugen hem mede aan haar hoofd geplaatst te zien, ook de beide gasthuizen, waarvan hij bijna 45 jaren een volijverig en naauwgezet regent was, hadden veel aan zijne zorgen, helder doozigt en zaakkennis te danken. Was zijn bestuur voor deze instelling van uitgebreid nut, bovenal bewees hij aan de stad onze inwoning groote en gewichtige diensten als commissaris der groote stadsbank van leening, welke betrekking hij 34 jaren bekleedde, en waarin hij vele verbeteringen met gelukkig gevolg tot stand bragt. Vroeger bekleedde hij het lidmaatschap van den raad van Amsterdam. Was zijn openbaar leven rijk aan stof, om hem aan velen ten voorbeeld te stellen, en laat hij menigen gedenkwaardigen voetstap achter op den door hem in vele betrekkingen afgelegden weg, eene reeks van stil beweldadigden betreurt het afsterven van den edelen menschenvriend, die al het goede deed dat hij vond te doen, vaak hun steun en helper was, en op wiens borst zoo te regt het ridderkruis schitterde, dat de spreuk voert, die hem tot een waardig grafschrift zou kunnen strekken: „deugd adelt!“

ENGELAND.

Londen, 2 Januarij. De *Morning Chronicle* en de

United Service Gazette verdedigen met nadruk lord Raglan tegen de aanvallen van den *Times*, die, volgens genoemde bladen, op geen wezenlijken grondslag berusten. De *M. C.* beweert, dat de ongelukken van den veldtog het gevolg zijn van een langdurigen vrede, gedurende welken de militaire organisatie te veel werd veronachtzaamd. De *U. S. G.* lozenstrafte het zeggen van den *Times*, dat lord Raglan niet in het kamp zijne dagen doorbrengt; het blad erkent echter dat de Britsche opperbevelhebber zich niet zoo gemeenzaam met zijne soldaten onderhoudt als de Fransche generaals; doch Raglan kan dit niet doen: deed hij het, hij zou handelen tegen al de gebruiken der Britsche hiërarchie. Overigens is hij een man van 70 jaar; toen Wellington in Spanje was, telde die held 40 jaar. Maar afgescheiden van dit alles, verklaart Raglan's verdediger, dat zijn wijs beleid en zijne grenzeloze gehechtheid aan de taak die hij dient, boven allen lof verheven zijn.

— Zekere heer *Williams*, te Pembroke, heeft een kanon uitgevonden, van een nieuw model, zamengesteld uit verscheidene stukken, die uit elkander genomen en op den rug gedragen kunnen worden.

— De schout-bij-nacht *Stewart* maakt zich gereed tot zijn vertrek naar de Zwarte zee, om er het onderbevelhebberschap der Britsche vloot te aanvaarden.

— In de dezer dagen gehouden jaarlijksche vergadering van het Edinburgsche bijbelgenootschap wederlegde de voorzitter, lord *Panmure*, eene onlangs door den heer *Bright* aangevoerde bewering, dat de keizer van Rusland de verspreiding van bijbels in zijne staten toelaat. Dit is niet het geval. Keizer *Alexander* heeft eene vertaling van den bijbel in het Russisch doen vervaardigen; de tegenwoordige keizer gedooft wel de aflevering der van die uitgave nog voorhanden exemplaren, doch gaf tot een nieuwen druk zijne toestemming niet. Alleen de Duitsche protestanten in Rusland, de Finnen, mogen bijbels in hunne moedertaal bezitten; dit echter moet der Russische regering niet als verdienste aangerekend worden, daar het slechts de vervulling is van eene voorwaarde, die de bewoners van Finland stelden toen zij zich aan Rusland onderwierpen. Minder gunstig liep het met de Duitsch-Moravische kolonisten in de Krim af, die derwaarts waren getogen om de Tartaren te bekeeren. Kort slechts duurde het of men verbood hun den bijbel te prediken, en werd hun aangezegd, dat wilden zij bekeeren, slechts eene bekeering veroorloofd was — die tot de Grieksche kerk.

— Het gouvernement zal een bagaadj- en transport corps oprigten uit de officieren van het leger der O. I. compagnie. De officieren zullen gelijk in rang staan met die van het leger. De politie-magt der hoofdstad zal manschappen daartoe leveren, en het getal door Turksche recruten vermeerderd worden. Het corps zal aanstaande week naar Constantinopel vertrekken, onder bevel van kolonel *W. Murdo*.

Londen, 20 Januarij. De *Times* hangt heden weder een allerjammerlijkst tafereel op van de ellende, die het Britsche leger in de Krim lijdt. Het blad deelt bijzonderheden mede, die, als zij waar zijn, moeten doen vreezen dat van geheel de Engelsche krijgsmagt aldaar weinig zal overblijven. Onder de berigten, die de *Times* uit de ontvangenen correspondentien van het tooneel des oorlogs mededeelt, komt ook voor, dat eene divisie van 14 000 man niet meer dan 2000 weerbare mannen telt. Een natuurlijk gevolg van deze mededeelingen is, dat het blad aan zijne verolgenheid tegen de regering op de ondubbelzinnigste wijze lucht geeft.

Scherp zijn de aanvallen, die de *Times* tegen de ministers rigt, en tracht hen bij de natie alle vertrouwen te doen verliezen.

Gisteren hield *Cobden* te Manchester eene redevoering, waarin hij, voor eene buitengemeen groote massa hoorders, zijne denkbeelden over vrede ontwikkelde, op dezelfde wijze als deze week te Leeds door hem geschiedde. Hij veroordeelde den oorlog, laakte meer bijzonder de Krim-expeditie en beweerde dat de vrede kan gesloten worden, daar de voorwaarden gesteld zijn; dat de ministers dit zeer wel weten, doch den moed niet hebben het openlijk te verklaren.

Londen, 21 Januarij. Eenige Londensche bladen beweren, dat de regering gezind is, aan generaal sir *de Lacy Evans* eene aanzienlijke betrekking in Oost-Indië toe te vertrouwen, om hem op deze wijze uit het parlement kwijt te raken, alwaar men zijne getuigenis tegen de regering met betrekking tot het vperen van den krijg vreest. De *Morning Chronicle* lozenstrafte dit gerucht.

Londen, 23 Januarij. De tegenwoordige Engelsche vlootvoogd in de Zwarte zee, sir *Edmund Lyons*, berigt het ministerie, dat, ten gevolge van belangrijke verscheppingen wapenvoorraad en contrabande van de havens der Middellandsche zee naar Odessa en Kertch, de Engelsche en Fransche vlootvoogden tot eene krachtige blokkade der Zwarte zeehavens besloten hebben, te beginnen met 1 Februarij aanstaande. De noodige maat-

doodstippen van den ongelukkige voorbij waren, en de onbewegelijkheid zijner ledematen genoegzaam aanduidde, dat zijne straf in deze wereld was voltrokken, begon het volk zich in luide ledigheid ginds en weer te verspreiden, en al de bierhuizen in den omtrek geraakten vol. Het was gedurende het overige van den dag zoo druk in de stad, als of er eene opschudding plaats had. Daar slingerden op dien enkelen dag meer dronken kerels langs straat dan in de vorige zes weken, en dien nacht werd er op verschillende plaatsen ingebroken.

Maar welk een invloed had de akelige vertooning op den kleinen Jonas, die haar van den beginne tot het einde had gezien? De jongen had er heel veel pret in gehad en nog een geruimen tijd daarna sprak hij van niets anders, en hij hoopte maar dat er, om met zijn vader te spreken, weer spoedig een moest opgeknoopt worden. Daarenboven had hij nog een paar vloeken geleerd, die hij bij de teregtstelling had gehoord. En hoewel hij half en half begreep dat hij ze nog niet naar den aard wist uit te spreken, vloekte hij toch, wel niet in tegenwoordigheid van zijne ouders, maar onder zijne schoolmakers, met zoo veel smaak en brutaliteit, dat hij voor hen een benijdenswaardig voorwerp werd. Ja, de jongen van een scharenslijper, die hem eens op straat beluisterde, verklaarde met een soort van welbehagelijk gegriinnik, dat hij 't zelf niet beter zou kunnen doen.

Behalve dat heerlijke vloeken werd er nog een ander spelletje door den kleinen Jonas uitgevonden. Hij speelde „opknoopertje“ met zijne schoolkameraadjes. Een jongen werd verondersteld een vreselijken moord te hebben begaan en daarop werd hij gepakt, voor den regter gebragt en terstond naar het schavot gebragt. Jonas en de andere jongens gevoelden wel dat dit maar kinderachtig was, en zoo opgewekt waren zij door de beschrijving, die Jonas had gegeven van 't „opknoopen,“ dat allen hun zondagsoorpje wel hadden willen geven om eens een wezenlijken moord te mogen doen, ten einde eens eene wezenlijke teregtstelling te zien.

(Wardt vervolgd.)

regelen zijn genomen tot afzending der vereischte magt naar genoemde havens.

Londen, 29 Januarij. De vijftien Engelsche regimenten in de Middellandsche zee zullen vervangen worden door de vrijwilligers der Engelsche militie, die onder de wapenen zijn. Deze laatste kan intusschen bovengenoemde regimenten niet geheel aanvullen, daar er van de 850 man hoogstens 5 a 600 kunnen uittrekken, zijnde de overige onvermijdelijk aan hunne betrekkingen in stad of dorp of aan hunne huisgezinnen verbonden. Men berekent echter dat de versterking, welke men naar de Krim zal kunnen zenden, 10,000 man beloopt.

De laatste brieven uit Balaklava zijn van 12 Januarij jl. Zoo ongunstig blijft steeds de toestand van het leger, dat eene algeheele vernietiging te wachten staat, zonder eene buitengewone weersverandering. De afwisseling van vorst en dooi vermeerderde de ziekten en sterfte, er werden zelden zieken van het kamp naar Balaklava vervoerd, zonder dat er eenigen onder weg bezweken. Het 63ste regiment had op 7 Januarij slechts zeven man, die bekwaam waren tot de dienst, het 46ste 30 man, en het 90ste verloor 50 man in veertien dagen door ziekte. De schotsche fusieliergarde is van 1562 man op 210 gesmolten. Paarden sterven bij menigte en gewoonlijk zijn er 12 in de 24 uren in den omtrek van Balaklava weg te halen. De Franschen daarentegen hebben goede paarden en wagens, waarmede zij de Engelschen bijstaan. Er was eenige verbetering in het beheer te Balaklava merkbaar, hetgeen echter niet belette dat op 8 Januarij sommige der gardes van koningin Victoria, de brigade van het paleis, in de sneeuw liepen met schoenen zonder zolen. De Franschen lijdten wel even als de Engelschen aan ziekten van verschillende aard, doch de sterfte is minder. Eenigsterven aan het heimwee, hetwelk ook zeer heerschende is bij de Engelschen. *Omar Pacha* schijnt zich zeer beklagt te hebben over de behandeling en de slagen, die de Turksche soldaten van hunne beschermers en bondgenooten hebben ondervonden. Lord *Raglan* heeft een verbod uitgevaardigd tegen belediging of mishandeling van een Turksch soldaat, op straffe van slagen ontvangen.

— De lord-mayor heeft gisteren zijn jaarlijksch diner gegeven aan de waardigheidsbekleeders van Londen. Lord *Cardigan* en sir *Charles Napier* woonden dit banket bij. De lord-mayor bracht een toast uit op het leger en de vloot, waarop sir *Charles* in de volgende bewoordingen antwoordde: Mylords en Mijne Heeren! Indien een officier, zoo als mijn edele vriend (lord *Cardigan*) uit den vreemden terugkeert, na er wonderen van dapperheid te hebben verricht, en trotsch is op de wijze, waarop hij thans ontvangen wordt, welke moeten dan de gewaarwordingen zijn van mij, die terugkeer zonder mijne zending volbragt te hebben, na door de regering gegipt en van mijn commandement beroofd te zijn. Gij meent zeker dat ik u iets zal mededeelen van de Oostzee-expeditie. Ik had tot zekere hoogte eene prachtige vloot. De equipages deugden echter niets; wij zijn vertrokken zonder loodschen, zonder kaarten, met ongeofende officieren en wij zijn in eene volmaakte gezondheid in de Oostzee gekomen.

„Mijn eerste doel was het land te voldoen. Toen ik vertrok, wist ik zeer goed, dat ik het tiende gedeelte niet kon verrigten van hetgeen men van mij verwachtte, maar ik was besloten mijn best te doen.

„Ik wilde aan de Russen de gelegenheid geven, zich op zee te vertoonen. Zij wilden niet. Ten tweede male ging ik naar Kroonstadt, om te zien wat ik er kon doen. Ik wilde er het vijandelijk escader aanvallen, doch weldra bespeurde ik dat dit onmogelijk was.

„Vooreerst was het water niet diep genoeg voor onze schepen en in de tweede plaats waren de batterijen zoo sterk, dat wij geen aanval op de vesting konden wagen, zonder onze vloot aan vernieling bloot te stellen. Ik geloof dus voorzigtig gehandeld te hebben.

„De Fransche admiraal was van mijn gevoelen en wij maakten het plan Bomarsund aan te vallen. Daar toe had ik geen troepen nodig, maar de Fransche admiraal meende dat wel en schreef er om aan zijne regering. Ik geloof nog dat wij ze niet nodig hadden en dat die soldaten meer nut te Sebastopol hadden kunnen doen. Bomarsund werd genomen.

„Ik ben hevig door het gouvernement gegipt. Het publiek heeft mij aangevallen, en de regering, in plaats van mij te verdedigen, heeft het publiek aangemoedigd. Toen men in Engeland en Frankrijk vernam, dat het Fransche leger zoude terugkeeren, werd er een kriegsraad bijeengeroepen. Hebt gij ooit van kriegsraden tot zulke doeleinden gehoord?

„Kortom de kwestie werd onderzocht door een maarschalk van Frankrijk, een Fransch admiraal, een generaal van de Engelsche genie en drie onzer admiraals en zij verklaarden eenparig, dat het onmogelijk was verder te gaan, zonder de vloot in gevaar te brengen en ons aan eene bijna zekere nederlaag bloot te stellen.

De Engelsche admiraliteit was niet voldaan en wilde een tweeden kriegsraad, dien de Fransche admiraal weigerde bijeen te roepen, zeggende, dat hij geen raad aannam voor zuiver maritieme operatiën. Uwe regering werd ontevreden en het Fransche leger keerde naar Frankrijk terug.

„Ik verklaar dat wanneer wij op nieuw de golf van Finlaad waten opgetaren, wij onze vloot zouden hebben verloren. Ik wilde echter eenen nieuwe verkenning doen aan den kant van Kroonstadt, de hechtste vesting van Europa.

„Ik zag dat er niets te doen was en rapporteerde dit aan de regering. Toen men de valsche tijding van de innam van Sebastopol vernam, vroeg men: „Waarom neemt *Napier* Kroonstadt en St. Petersburg niet?“ Men vroeg zelfs waarom ik niet naar Moskou ging.

„Zekerlijk had ik nooit gedacht, dat de admiraliteit al die geruchten zoude aanwakken, ten einde een admiraal gehaat te maken, die alles gedaan heeft om de eer van zijn vaderland te dienen. Ik schreef aan de admiraliteit om haar de middelen aan te wijzen, om Sweaborg te nemen. Wat deed men? Ik zal het zeggen, opdat het gouvernement, als het eenig eergevoel bezit, mij terstond mijn ontslag geve.

„De admiraliteit verdraaide mijne taal en schreef mij belagchelijke brieven. Men vroeg mij waarom ik Sweaborg niet nam, toen ik de middelen eischte om dit te doen. Ik was de man niet om dit te verdragen.

„Ik ben de man niet om beledigingen te verduren, ik protesteerde. Men antwoordde dat ik hen op een

dwaalweg had gebragt. Men schreef mij de beleedigendste brieven. Ik zeg u dit in de hoop dat het publiek dit verneme en dat sir *J. Graham* nooit meer aan het bewind moge komen als eersten lord der admiraliteit.

„Ik wensch dat het publiek wete, dat indien ik de raadgevingen van sir *J. Graham* gevolgd had, ik de geheele vloot in de Oostzee had achtergelaten. Ik zal dat bewijzen, en bezit sir *J. Graham* een greintje eer, dan zal hij niet meer op zijn zetel gaan zitten, voor dat dit opgehelderd zij. Overigens zal ik hier nog bijvoegen, dat ik geen regt meer heb in het jaarboek der marine voor te komen en dat men mijn naam van de cadens kan schrappen, als ik de waarheid niet zeg. Ik grijp deze gelegenheid aan, om deze verklaring aan het publiek te doen, en ben bereid mijn gedrag, des gevorderd, aan het Lagerhuis uiteen te zetten.

— De uitrusting der Oostzeevloot wordt in alle oorlogshavens des lands met verdubbelden ijver voortgezet, ten einde in het begin der volgende maand gereed te zijn.

FRANKRIJK.

In den *Constitutionnel* wordt een uitvoerig artikel medegedeeld over de organisatie der administratieve dienst bij het fransche leger in het Oosten. Daaruit blijkt o. a. dat in de voeding en kleeding der troepen aanmerkelijke verbeteringen zijn gebragt. Op advies van den raad van gezondheid is de dagelijksche portie vleesch per hoofd van 250 tot 350 wigties, brood van 750 tot 1000 wigties verhoogd. Voorts is het rantsoen brandewijn aan de arbeiders vermeerderd, en in het kamp van Sebastopol kunnen de militairen voor geld andere levensmiddelen bekomen, die niet als strikte behoefte noodig zijn.

— De uit Rome naar Frankrijk terugkeerende soldaten van het fransche occupatieleger van den Kerkelijken Staat, hebben bevel gekregen hunnen weglans de kusten der Middellandsche zee te nemen en Livorno, Florence en Turijn niet aan te doen.

— De bevolking van Frankrijk was, volgens officieele opgave, in 1820 30.451.187 zielen, in 1831, 32.560.934; in 1836, 33.540.910; in 1842, 35.230.178; in 1851, 35.783.000 zielen, en telt thans minstens 36 millioen, behalve Algerië en de koloniën.

— De heer *Frossard*, predikant bij de Protestantsche gemeente van Bagnères de Bigorre (in het Z. W. van Frankrijk), heeft zich, op last van het fransche gouvernement, naar het Oosten begeven, om aldaar de noodige beschikkingen te maken, ter voorziening in de godsdienstige behoeften der Protestanten, die in het fransche leger dienen.

— De *Illustrated London News* berigt, dat onder de zeldzame voorwerpen, die uit Australië naar de Parijsche wereldtentoonstelling zullen gezonden worden, zich bevindt een stuk van den stam eens gombooms, thans te Botany-Bay, waarop de groote zeereiziger *La Peyrouse* zijnen naam grifte toen hij die kust bezocht.

Parijs, 11 Jan. De *Moniteur* meldt, dat ingevolge het van de pauselijke regering ontvangen verzoek, het Fransche occupatie-leger in den Kerkelijken Staat niet beneden 3500 man verminderd zal worden.

Parijs, 12 Jan. De divisie generaal *Niel*, bekend door zijne deelname aan het beleg van Rome en het kriegsbedrijf voor Bomarsund, vertrekt heden avond of morgen naar de Krim. Op genoemden generaal viel na het beleg van Rome de keus, om de sleutels der heilige stad aan den paus te brengen.

— De *dames de la Halle* hebben eene inschrijving geopend ten behoeve van het leger in het Oosten. Reeds is de eerste opbrengst, 4000 fr., door haar gestort.

Parijs, 13 Jan. Gisteren en eergisteren had de keizer aan zijnen disch genoodigd al de officieren van de detachementen der keizerlijke garde die naar de Krim vertrekken. Na afloop van het diner ontving elk der officieren een prachtige pels als geschenk van den keizer.

Parijs, 14 Jan. In de Grieksche kapel te Parijs werd op nieuwjaarsdag (volgens de Grieksche tijdrekening) godsdienstoefening gevierd, die zonder stoornis afliep tot op het oogenblik dat een *Te Deum* was begonnen. Toen heeft een der aanwezige Grieken zijne stem verheven tegen deze Russische manifestatie en keizer *Nikolaas* een Scyth genoemd. Hij verliet daarop met eenige omstanders de kapel.

— De jezuïten hebben sedert kort te Parijs een nieuw ultramontaansch weekblad opgericht, getiteld *l'Étendard Orléans*, ten doel hebbende de wederoprigting der kloosters te verdedigen. De hoofd-redacteur van dat nieuwe orgaan is zekere *Marchal*, die in 1843, toen hij zich voor een republikein uitgaf, wegens het schotschrift *De familie Orléans*, tot vijfjarige gevangenisstraf veroordeeld, doch ten gevolge der Februarij-omwenteling uit den kerker te Doullens ontslagen werd, en sedert een geruimen tijd afgevaardigde van het voorloopig bewind was.

— Men herinnert zich dat de stad Parijs aan de keizerin, toen haar huwelijk met den keizer gesloten werd, een diamanten halssieraad ten geschenke gaf, en dat de vorstin de waarde daarvan bestemde tot den bouw van een gesticht, met het doel om er drie honderd dochters van handwerkslieden op te voeden. Dit gesticht is thans voltooid, en verheft zich in de voorstad Saint-Antoine, bij de barrière du Trône. De keizer en de keizerin hebben jl. Vrijdag de instelling met een bezoek vereerd.

— De heeren *Emilien Frossard* en *A. Röhrig*, protestantsche geestelijken, vertrekken naar het leger van het Oosten om hunnen geloofsgenooten den troost des Evangelies te bieden. Zij zullen door nog twee gevolgd worden, allen tot die reis in staat gesteld door vrijwillige bijdragen van de evangelische christenen in Frankrijk.

Parijs, 20 Jan. Op voorstel van den minister van marine, heeft de keizer bepaald: 1° dat al de voor het leger in het Oosten bijeengebragte gaven, zoo in geld als in natura, zonder onderscheid voor het leger en de vloot zullen worden aangewend; 2° dat de giften in geld zullen besteed worden tot den aankoop van levensmiddelen, kleedingstukken of andere noodwendigheden, naar de bestemming die hij (de keizer) er aan wil geven; 3° dat alle voorwerpen naar Marseille en Londen worden getonden, om daar te worden opgeslagen,

gerangschikt en naar Constantinopol ingescheept, alwaar bevel zal worden gegeven om ze in ontvangst te nemen; 4° dat de verdeling van het geschonkene zal geschieden, na overleg tusschen generaal *Canrobert* en admiraal *Bruat*, in de Krim onder het leger en de vloot; 5° dat de voor de verpleging der zieken en gekwetsten bestemde levensmiddelen, ververschingen en goederen zullen worden verdeeld onder de hospitalen te Constantinopol en die in de Krim. Blijkens den *Moniteur* is tot dusverre bij het departement van oorlog de som van 264 222 francs aan giften voor het leger in de Levant ontvangen.

Parijs, 22 Jan. De minister van oorlog heeft heden aan den keizer voorgesteld de arabische deputatie, die in last had aan het hoofd van den staat de vaandels te overhandigen, onlangs bij de behaalde zege te Tuggurt op den vijand buit gemaakt. Een der vaandels is bespat met het bloed des ruiters, die het den Arabier ontveldigde. De keizer heeft den luitenant d'*Yanville*, onder wiens leiding het wapenfeit was volbragt en die de deputatie vergezelde, het ridderkruis van het Legioen van Eer, en aan de twee Arabieren de militaire medaille overhandigd.

Parijs, 24 Jan. Behalve de reeds naar de Krim gezonden versterkingstroepen zullen nog 95 man - in plaats van 75, zoo als eerst besloten was - van elk regiment naar het tooneel des oorlogs vertrekken, ter aanvulling van de door ziekten en de vijandelijke kogels veroorzaakte leemten.

Parijs, 27 Jan. Het nieuwe leger, dat Frankrijk vormt zal, naar men verneemt, 80,000 man tellen, in twee corpsen verdeeld, en is bestemd om te land de Russische grenzen te bestoken, en des noodig in die streken slag te leveren. De weg derwaarts zal over Piemont, door Milaan en Venetië en over het oostenrijksch gebied genomen worden. Oostenrijk verbeidt met verlangen het oogenblik, waarop het aan de Mazzinisten zijne vanen met die van Frankrijk vereenigd zal kunnen toonen. Hoewel nog geen opperbevelhebber dier nieuwe krijgsmagt benoemd is, houdt men het er voor dat generaal *Schramm* daartoe zal worden gekozen, tenzij de keizer zelf het oppercommando op zich neemt.

— Men heeft opgemerkt dat bij de aankomst van prins *Napoleon* te Marseille zoo wel als te Parijs, en op zijne reis van de eerstgenoemde naar de laatstgenoemde stad, niet de minste plegtigheid heeft plaats gehad. Toen hij ontscheepte werd zelf het gescht niet gelost. Zondag avond te Parijs aangekomen, werd hij eerst Dingsdag avond bij den keizer onthouden. *Napoleon III* verheelt zijne ontevredenheid over zijnen neef en vermoedelijken opvolger niet; ook prinses *Mathilde* is op geen goeden voet met haren broeder.

DUITSCHLAND.

Weenen, 1 Jan. Gisteren werd het contract met de Oostenrijksch-Fransche maatschappij van capitalisten, tot verschaffing van 200 millioen francs in goud en zilver, definitief gesloten.

— De redacteurs der te Weenen verschijnende dagbladen hebben eene circulaire ontvangen van het hoofd der politie, waarin zij worden aangemaand zich te onthouden van alle scherpe polemiek tegen de vreemde mogendheden, vooral tegen dezulken die met Oostenrijk verbonden zijn, zoo als onlangs heeft plaats gehad ten aanzien van de westersche mogendheden. De aanneming betreft ook de artikelen, die uit vreemde bladen worden overgenomen.

— Een generaal, bevelhebber van een Oostenrijksch legercorps, bragt onlangs op een diner, dat hij aan zijne officieren gaf, een toast uit op keizer *Nicolaas* en de zege zijner zaak. Al de aanzittenden zwegen, en thans is die generaal op non-activiteit gesteld.

— Men verhaalt dat een officier van seer hoogen rang, dezer dagen een bijzonder gehoor bij den keizer hebbende, het zijn pligt achtte om de aandacht van den vorst te vestigen op het gevaar, waarin Oostenrijk door eene breuk met de noordsche bondgenooten zou kunnen gebragt worden, en daarop van *Frans Josef* de woorden tot antwoord kreeg: „Laat de zorg voor de welvaart en de zekerheid van mijn rijk maar aan mij en mijne ministers over.“

— In een particulieren brief uit Frankfort leest men het volgende: „De vraag of aan eene vreemde mogendheid de magtiging mag worden verleend om in Duitschland Deutsche troepen te werven, wordt thans in onze politieke kringen druk besproken, ten gevolge van de aanneming der Engelsche wet op het vreemden-legioen. Dit punt werd bij eene vroegere gelegenheid door de regering van Hessen-Darmstadt bij den bondsdag ter tafel gebragt en naar aanleiding daarvan werd besloten dezen „handel in menschenverleenen“ te verbieden. Thans moet dit te eerder het geval wèzen, daar bij de debatten in het Engelsch parlement over genoemde bill, beleedigende uitdrukkingen over de „Duitsche Ausrücker“ werden gebezigd, die hier een zeer ongunstigen indruk hebben gemaakt. Dit daargelaten, pleiten politieke en humane gronden tegen het voornemen der Engelschen, om Duitschland tot de markt van den menschenhandel te maken. Duitschland is ja der zaak toegedaan, voor welke Engeland het vreemden-legioen wil gebruiken, doch als Duitschland zijne zonen voor deze zaak wil laten strijden, dan zal het deze onder zijne eigene vanen ten oorlog zenden, doch niet onder de banieren van eene vreemde mogendheid, waarbij zij alleen de gevaren, doch niet den roem van den strijd deelen. Bovendien, wat is de toekomst der Deutsche krijgsliden, die zich voor het Engelsche vreemden-legioen laten aanwerven? In het gunstigste geval worden zij na den oorlog in de Engelsche koloniën gebezigd; doch allerwaarschijnlijkst veeleer na het sluiten van den vrede met Rusland, met een klein afscheidsommetje afgedankt. En dan zal Duitschland zoowel voor de terugkomenden, als voor de achtergeblevenen van dezulken die op het slagveld zijn gevallen, moeten zorgen. Zulk eene toekomst voor hen, die zich laten aanwerven, mag wel de aandacht van alle Deutsche regeringen tot zich trekken.“

Kassel, 3 Jan. Tusschen den bisschop van Fulda en de regering van het keurvorstendom Hessen is een nieuw conflict ontstaan. De bisschop namelijk eischt dat elke maatregel betreffende de Katholyke scholen zal worden onderworpen aan het hoofd van het bisdom, en de regering is ongenegen om dit toe te geven.

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Weensdag 11 April 1855, No. 29.

Weenen, 8 Jan. Graaf Schlick, bevelhebber der te Krakau zaamgetrokken Oostenrijksche cavallerie, is gisteren teruggeroepen, omdat hij te veel van Russischgezinde gevoelens heeft gegeven.

— Den 7 verscheen vorst Gortschakoff voor het eerst sedert langen tijd op de soirée van graaf Buol, om — zoo als de *Breslauer Zeit.* zegt — zich in de meest vrolijke stemming met de aanwezigen te onderhouden over de hoop op vrede, dien Europa thans ernstig mag te gemoet zien.

— In de Russische gezantschapskapel te Berlijn, is den 6 Januarij (volgens de Grieksche tijdrekening 5 December, eerste Kersdag), een Te Deum gezongen, ter herinnering aan Ruslands bevrijding van de Franschen in 1812.

— De *Voss. Zeit.* meldt het volgende: Dezer dagen is van wege de Oostenrijksche regering bevel gegeven, dat de Joden die op de Russische grenzen op het gebied van Krakau woonachtig zijn, hunne woonplaatsen onmiddellijk moeten ruimen, daar velen hunner als spionnen in het belang van Rusland zijn werkzaam geweest. De steden en dorpen waaruit zij zich moeten verwijderen zijn: Bolen, Bibice, Wengrize, Gerlize, Warszowice, Zielenki, Batowice, Penkowice, Kautorowice. Uiard, Sudol, Dziekanowice en Zastow.

Berlijn 23 Jan. Het aannemen van geneeskundigen voor de dienst des russischen legers is in Pruisen gestaakt; naar men zegt ingevolge de daartegen ingediende vertoogen der gezanten van Engeland en Oostenrijk.

Weenen. 22 Jan. Den 19 bevond zich de britsche admiraal Dundas te Weenen, alwaar hem de meeste onderscheiding ten deel viel. Hij werd door den keizer en al de ministers ontvangen, en de burgerlijke en militaire autoriteiten legden bezoeken bij hem af.

— Te Regensburg zal binnen kort een monster-proces behandeld worden. Tien personen (waaronder een oud groothertogelijk hessische hofcommissaris, een gequiesceerd patrimonial regter, de weduwe van een secretaris en hare dochter) zijn als beklagden naar de correctionele terechtzitting verwezen. De twee honderd en twee punten van aanklacht komen daarop neder, dat men van ligtgeloofigen ongeveer f. 80,000 wist te verkrijgen, onder het bedrijfelijke voorwendsel van met deze gelden de Hollandsche erfenissen tot bedrage van acht miljoen te beuren, waardoor menig huisgezin aan den bedelstaf gebracht is. Een paar honderd getuigen zijn voor de openbare terechtzitting gedagvaard, terwijl reeds, voor twee à drie jaren, ook in Nederland ingevolge commissie rogatoir van den regter van instructie te Regensburg, een getuigenverhoor plaats had; althans zoo berigten de Duitse bladen.

DENEMARKEN.

Het nieuwe cabinet heeft een maatregel genomen om de publieke opinie te vreden te stellen. Men herinnert zich dat het vorig bewind vervolgingen in globo had doen instellen tegen al de oppositiebladen, die te Kopenhagen niet alleen maar in geheel het rijk verspreiden; 22 diervoor waren nog aanhangig. Krachtens een in de hoofdstad uitgevaardigd koninklijk bevelschrift zijn al die vervolgingen gestaakt en de reeds uitgesproken veroordeelingen vernietigd.

RUSLAND.

Keizer Nicolaas wordt, volgens een brief uit Crakan van den 9 Jan., binnen eenige weken te Warschau verwacht, met voornemen om het in Polen staande legercorps te inspecteren. Ook Petersburgsche brieven gewagen van een reis des czars naar de hoofdkwartieren van al de gedetacheerde legercorpsen. Deze togt zou ten doel hebben een zedelijken invloed op de troepen uit te oefenen en hun fanatisme zoo hoog mogelijk op te voeren. — In den toestand der czarin is volgens sommigen nog weinig verbetering gekomen. De door, luchtige lijdere bevindt zich nog steeds te Gatschina, daar zij te zwak is om zich naar Petersburg te begeven.

— Toen den 12 Dec. het reserve-corps der 10de divisie (van generaal Osten-Sacken, vroeger van generaal Dannenberg) Perakop verliet om naar de Krim te vertrekken, hield de aartsbischop een toespraak tot de troepen, waaruit de volgende zinsneden: „Gij gaat naar de streken, alwaar de in zijne boosheid volhardende vijand van den goddelijken toorn is bezocht, door vernietiging van een groot aantal zijner schepen, doch desniettemin staande, in plaats van in demood zich te onderwerpen aan de magtige hand Gods, in ons rechtgeleuvig vaderland vasten voet zoekt te erlangen, om er zich tot den zomer te kunnen staande houden, en nieuwe scharen zijner spitsbroeders herwaarts te ontbieden. Daarom zijn wij genoodzaakt op dezelfde wijze te handelen, en daarom vertrekt gij naar de Krim. Weet dat de vijand de diersteheid niet meer bezit, waarvan hij aanvankelijk blijk gaf; hij waagt het niet meer ons aan te tasten, maar wendt al zijne krachten aan om zich, als een gevangene, in den kleinen uithoek van onzen bodem te verschansen. Doch wat zal hem dit baten, daar de toorn Gods hem vervolgt? Met God aldus, Christus-lievende, onoverwinnelijke krijgers, tegen den arglistigen, snooden vijand! Neemt het beeld van den heiligen bezielbode Michael als uw begeleider mede! Ziet, aan zijne voeten ligt de draak van het kwaad neêrgeveld. Moge op dezelfde wijze voor uw vanen de hoop onzer onwaardige vijanden zich bukken, die, tot smaad en haan van den naam van Christus, zich onder de duisternis en afvallige vaan van Mahomed scharen!”

— Generaal Osten-Sacken hield, bij gelegenheid eener inspectie over het 8e russische legerkorps, nadat dit te Baktschiserai was aangekomen, tot deze troepen een toespraak, eindigende met deze woorden: „Gij zijt hier verschenen op bevel van onzen doorluchtigen soeverein om op dit afgelegen eiland den roem uwer voorvaderen

en de eer van Rusland, ons heilig, vaderland te handhaven. Kinderen! ik heb niet noodig u te zeggen, dat de oogen van uwen soeverein, zoowel als die uwer medeburgers, gevestigd zijn op u, verdedigers van het woord onzes Zaligmakers Jezus Christus! Er zijn nog velen onder u, die ik op de slagvelden in Perzië, Polen en Hongarije onder mijne bevelen zag strijden. Herinnert u het verledene, en gedraagt u altijd zoo als het dapperen Russen betaamt. Weldra zal het oogenblik komen, waarop gij den vijand geene andere keus zult overlaten dan den dood of de gevangenschap. Tot zoo lang tot wederziens!”

— Keizer Nicolaas gaat onophoudelijk voort aan de weduwe van den gesneuvelden generaal Korniloff zijne meer dan gewone gunstbewijzen te doen deelachtig worden. Het bleek dat deze in de dienst zijns lands gevallen held aan de leenbank op zijn goed in het gouvernement Twer 2445 roebels 9 kop, en aan de leenbank te Petersburg 5124 roebels schuldig was, dat hij overigens nog privaatschulden, ten bedrage van 20.000 roebels, heeft nagelaten; en de keizer gaf bevel dat de schulden aan de beide banken zouden gedekt worden uit de reserve-fondsen dier instellingen, terwijl hij aan de weduwe 20.000 roebels uit de keizerlijke kas zond om de andere schulden te betalen.

— Volgens eene dezer dagen gemaakte berekening komen er van de 60 miljoen inwoners, die Europeesch Rusland telt, 800,000 op den adel, 200,000 op den vrijen handelstand, 280,000 op de geestelijkheid, 500,000 op de klasse van hooge ambtenaren, 2½ miljoen op den burgerstand en 1 miljoen op het leger; al het overige bestaat uit lijfeigenen van de kroon en van den adel, waaruit volgt dat kroon en adel, over 55 miljoen menschen te beschikken hebben.

— In een russisch dagblad werd onlangs het volgende bericht medegedeeld, betrekkelijk zekeren soldaat Ozéroff, in dienst bij het russische regiment dragonders, toebehoorende aan den prins van Wurtemberg, die bij gelegenheid van een vroeger geleverden slag tegen de Turken, op de hoogten van Baschi-Kadyklaa, waarbij Ozéroff, door een aantal vijandelijke lancers omsingeld, den ongelijken strijd volhield en zijn corps weder bereikte. Ozéroff bekam bij die gelegenheid niet minder dan vier en twintig wonden, namelijk: twee geweerkogels aan zijne beide armen; zes sabelwonden aan het hoofd, vier sabelwonden aan den linkerarm, vijf lanssteken in de ribben, vier in den hals en twee in de beenen, eindelijk verloor hij nog vier vingers. Er was schier een wonder nodig om Ozéroff in het leven te behouden; dat wonder werd te weeg gebracht door de sterkte van zijn gestel, zijne jeugd en de kunde van zijne geneesheeren; de dappere soldaat is thans genezen, maar onbekwaam voor de dienst zijnde, heeft hij zijn ontslag bekomen en wel met den rang van onder-officier. De destijds commanderende generaal der cavalerie Réad deed de aanvraag, tot toekenning aan Ozéroff levenslang van zijn soldaten-rantsoen en een jaarlijksch hem onderstand als pensioen. De keizer heeft bevolen dat aan den onder-officier Ozéroff zal worden uitbetaald, bij wijze van tijdelijke ondersteuning, eenesom van drie honderd roebels, benevens de toekenning van zijn rantsoen en een jaarlijksch pensioen van honderd roebels, ter belooning van zijn heldhaftig gedrag tegen den vijand en zijn vier en twintig wonden.

— In het russische Recueil maritime leest men onder anderen het volgende: De keizer veruimen hebbende, dat door het springen eener bom aan de bibliotheek der marine te Sebastopol eenige schade was toegebracht, heeft bevolen dat de aanzienlijke som van vijf en twintig duizend zilveren roebels uit de keizerlijke schatkist zal betaald worden tot herstelling der schade door de bibliotheek geleden.”

— Als een bewijs dat het russische leger weinigen aanval der Turken verwacht, wordt van de Poolse grenzen berigt, dat de vorstin Gortschakoff, de gemalin van den opperbevelhebber des legers in het zuiden, zich naar Kischenew tot haar echtgenoot begeven heeft.

— De heilige dirigerende synode heeft tot den czaar het verzoek gerigt, aan den monnik Theodovit, der russisch-grieksche St. Andreas-kapel op den berg Athos, vergunning te verleenen, zich, tot na den afloop van den oorlog met Turkije, in Rusland op te houden, en ten behoeve dier gewijde plaats gedurende een jaar gelden in te zamelen. De keizer heeft een en ander toegestaan.

— Een brief uit de Krim in het dagblad van Weenen geeft te kennen, dat men den 4 Jan., op de hoogten van Inkermann beproefd heeft, in hoeverre de kogels van daar de Russische vloot van Sebastopol zouden kunnen bereiken. Het resultaat was dat de kogels midden in de vloot vielen, waardoor een der schepen eene mast verloor. Het is waarschijnlijk deze proefneming, welke aanleiding heeft gegeven tot het gerucht, als ware het vuur tegen de voornaamste Russische batterij weder geopend.

— De in Rusland geplaatste Engelsche gouvernantes hebben bevel ontvangen naar haar land terug te keeren. Men beweert dat dit besluit is genomen in het belang der dochters van aanzienlijke Russische families, welke door den tegenwoordigen oorlog verarmd zijn.

— Volgens bijzondere brieven uit St. Petersburg, heerscht aldaar eene uiterst sombere stemming, die zich zelfs tot het hof en den hoogen adel uitstrekt. Men is zeer op Oostenrijk verbitterd. Men koestert aldaar niet de minste hoop op een spoedig herstel van den vrede en voorziet integendeel een langdurigen en bloedigen oorlog.

— Particuliere berigten uit St. Petersburg melden, dat de door den keizer bevolene uitgifte van papiergeld mogelijk de eenige weg is om, althans op eenigzins gemakkelijke wijze, in de enorme behoefte van het oogenblik te voorzien.

Eene verhooring van belastingen — om welke te voorkomen gemelde maatregel is genomen — is niet wel mogelijk in de bijzondere omstandigheden, waarin het rijk zich bevindt, en zoude hoofdzakelijk moeten drukken op de handeldrijvende en industriële inwoners; immers de tegenwoordige oorlog brengt in Rusland geheel andere uitwerkingen te weeg dan in de overige staten van Europa: de hoofdbronnen van Rusland's welvaart zijn thans grootendeels verdroogd, de bevolking

mist de schatten die de minder producerende staten tegen zijne levensmiddelen en verdere voortbrengselen des bodems ruilden; ook de kroon ziet een gewigtigen tak zijner inkomsten, de in- en uitgaande regten, schrikbarend verminderen. — En toch, hoewel Ruslands financiële horizon dus zeer bewolkt is, geeft de omstandigheid, dat alle levens- en kriegsbehoeften overvloedig in zijnen eigen boezem aanwezig zijn, aan hetzelfde voor den oorlog eene kracht, die de geallieerden in menig opzigt missen, zoodat voor dezen de krijg thans kostbaarder is, en meer nadeelige gevolgen voor de toekomst doet verwachten.

— De commandanten van de voornaamste Russische legercorpsen in Polen, welke te Warschau eene bijeenkomst gehouden hebben, om zich te beraden met den gouverneur en opperbevelhebber, den heer v. Rudin-gier, hebben deze hoofdstad verlaten om zich, ingevolge bevelen uit Petersburg, onverwijld naar het hoofdkwartier van de onder hunne bevelen staande corpsen te begeven.

De berigten van het tooneel des oorlogs worden thans te Petersburg ontvangen over Warschau en Berlijn. Van Kischeneff worden zij te Petersburg op den 6den dag ontvangen.

— In een brief uit Parijs wordt aldus de strijdmagt der geallieerden in de Krim, met inbegrip van de ontschepte matrozen opgegeven. Zij bedroeg diensvolgens op 20 Januarij 150,000 man, waarvan 135,000 voor Sebastopol en 12 à 15,000 te Eupatoria. De 135,000 man voor Sebastopol bestaan uit 27,000 Engelschen, 80,000 Franschen, 6000 ontschepte matrozen, ongeveer 22,000 Turken, Egyptenaars en Tuniers.

ZWITSERLAND.

De werving voor het britsche vreemden-legioen wordt met goed gevolg doorgezet, hoewel zij niet regstreeks geschiedt. Het handgeld der Engelschen is veel aanzienlijker dan dat van den paus en Napels, en daardoor zijn de pauselijke en napolitaansche werlofficiëren die insgelijks reeds sedert eenigen tijd ijverig bezig zijn, minder gelukkig. De omstandigheid dat veel jonge lieden werkeloos zijn, ten gevolg van de weinige bedrijvigheid, thans in Zwitserland merkbaar, werkt overigens de recruterij in de hand.

— Ten aanzien der installatie van den heer Arnold, den nieuwen bisschop van Bazil, is een conflict ontstaan, veroorzaakt door de aanmatiging van het clericaal gezag. In strijd met de bij de eerste verkiezing van een bisschop te Bazil gevolgde wijze, zou den eed aan den paus vóór den burgerlijken eed, niet in de kerk, in tegenwoordigheid van de afgevaardigden des bisdoms, maar te Sint-Gallen, in een bijzonder vertrek, en alleen in tegenwoordigheid van den heer Mirer, bisschop van St. Gallen, afgelegd zijn geworden; daarna zou de nieuwe prelaat zonder eenige verdere formaliteit zijne betrekking hebben aanvaard, ongetwijfeld om te toonen dat hij daartoe de magtiging der vijf bisdommen niet noodig heeft.

— Nog niets is vernomen aangaande den loop der onderhandelingen, te Milaan aangeknoopt tusschen den burgerlijken gouverneur van het Lombardisch-Venetiaansch koninkrijk en de zwitsersche gevolmagtigden, om tot een algeheele oplossing van het oostenrijksch-zwitsersch geschil te geraken, maar de bondsregering heeft kolonel Bourgeois uitgenoodigd, zich weder als bondscommissaris naar Tessino te begeven, omdat het schijnt, dat de inwendige toestand van dat canton, alwaar heterogene coalitiën onophoudelijk woelen, weinig hoop geeft op eene bevrediging der gemoederen. Volgens het behoudende *beraamde blad* des *Vaterland* zijn in Tessino wederom nieuwe bewaarplaatsen van wapenen ontdekt, die echter reeds vóór 1848 waren aangelegd.

SPANJE.

De onlusten te Valencia, Teruel en Malaga zijn geheel gestild, doch niet zonder dat het openbaar gezag het een en ander aan de oproerlingen toef. Te Valencia zijn de rustverstoorders niet uiteen gegaan, dan nadat zij de toezegging hadden gekregen, dat de inkomende regten zullen worden afgeschaft, zelfs voor het deel dat bij de aangenomen nieuwe wet aan de ayuntamiento's is voorbehouden. Te Malaga moest de heer Enrique O'Donnell, broeder des ministers van oorlog, zijne betrekking van burgerlijk gouverneur overgeven aan den heer Borrego, militairen commandant, en zich in het versterkte tolhuis ontsluiten, alwaar hij eenigen tijd belegerd bleef. De *Gaceta* van den 2 Jan. behest het decreet, waarbij O'Donnell ontslagen wordt; of dit ontslag vrijwillig of gedwongen is weet men niet, zooveel is zeker dat die maatregel goed en tot stilling der gemoederen geschikt is. In plaats van O'Donnell is de kolonel Cayetano Cardero, in Spanje zeer bekend door zijne ridderlijke dapperheid en de onwrikbaarheid zijner progressistische gevoelens, tot burgerlijk gouverneur van Malaga benoemd.

Middellertwijl de carabinieri van het strand van Valencia en Malaga naar de stad waren opgetrokken om er de wet te doen eerbiedigen, hebben slinkers meer dan 600 balen koopwaren weten in te smokkelen.

— De arbeidende klasse te Madrid wordt aanhoudend aangehitst, om op eene bijna dreigende wijze aan het gemeentebestuur werk en brood te vragen. Onder de oproermakers heeft de politie verscheidene personen herkend, die reeds bij herhaling die vraag tot de regering hadden gerigt. Opmerkelijk is het dat 12 en 14 gouden napoleons gevonden zijn in de zakken van hen die het hardst honger en hongersnood! schreeuwden. De bevolking der hoofdstad vertrouwt op de krachtige maatregelen der overheid en vreest niet, dat de onder de arbeiders heerschende gisting tot ernstige ongeregelheden zal aanleiding geven.

GRIEKENLAND.

Brieven uit Athene van 30 Dec. melden, dat toen nog geen minister van binnenlandsche zaken benoemd was; dat de cholera in de stad en in geheel Attica was verdwenen, en dat de koningin door eene ongesteldheid was aangetast geweest. Omtrent deze laatste omstandigheid verneemt men het volgende: De koningin was tijdens het heerschen der cholera een oogenblik ongesteld, en dr. Rezer, eerste geneesheer van het paleis

werd ontboden. Deze, wanende dat de vorstin een aanval van cholera had, weigerde te komen, en ongetwijfeld had hem de billijke straf getroffen, die de koning over hem wilde uitspreken, ware het niet dat geheel de hofkliek, waarvan dr. Reser een der voornaamste leden is, 's vorsten toorn wist te bezweren. Eenige dagen na het verdwijnen der gevreesde ziekte, had de angstige geneesheer den moed, op eene soirée ten hove, de koningin te naderen en haar te zeggen, dat hij aan hare voeten vergiffenis kwam afsmeeken voor een misdrijf, dat hij berouwvol bekende. De koningin zag hem met een verachtenden blik aan en zeide hem: „Waarvoor hebt gij dan vrees, mijnheer! als gij u dus opsluit, wanneer zoo veel lijdens uwe hulp behoeven!... Vreesst gij te sterven!... Maar weet gij dan niet, dat er iets is veel droeviger dan de dood.... het verlies der eer?" En de koningin keerde dr. Reser den rug toe. De geneesheer, verpletterd van schaamte, verliet het paleis, alwaar hij sedert niet is verschenen. Men spreekt van een streng onderzoek der zaak, daar dr. Reser, als president der geneeskundige commissie van toezicht, openbaar ambtenaar is.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Naam
April 5	Engelsch.	Vision.	Douglas.	Liverpool.	9 Jan.	Singapore.
" 7	Amerikaansch.	Mousoon.	Willet.	Hongkong.	26 Maart.	Port Philip.
" 8	Nederlandsch.	Besoeke.	A. Schaap.	Batavia.	7 Jan.	Rotterdam.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
April 6	Nederl. Indisch.	brik Hap Heen.	Naridin.	Samarang.	31 Maart	John Pryce en co.
" 7	"	" schoen Argo.	Sech Muskatie.	Pecalongan.	1 April	"
" 8	"	" stooms. Soembing.	l. t/s. 1 k. Blommendal.	"	3	"
" 9	Ned. Ind.	" Banda.	Neyat.	Soerabaya.	4	B. Kopersmit en co.
" 10	"	" schoen. Srie.	D. Crawford.	"	1	Mc. Kwen. en co.
" 11	Nederlandsch.	bark Rembrandt van Ryn.	van Wyngaarden.	Samarang.	4	Haager en Schuurman.
" 12	"	" stooms. Borneo.	luit. t/s. 1 k. Uhlenbeck.	Macassar.	3	"
" 13	"	" Etna.	idem. Matthysen.	Soerabaya.	6	"
" 14	Ned. Ind.	" Padang.	Porsille.	Padang.	5	B. Kopersmit en co.
" 15	"	" schoen. Harriet.	J. G. C. Ross.	Cocos Eilanden.	"	Adam en co.
" 16	"	" stooms. Koningin der Nederlanden.	Deighton.	Samarang.	"	MacLaine Watson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
April 8	Nederlandsch.	brik Diana.	P. H. Willers.	Amsterdam.
" 9	Nederl. Indisch.	schoen. Henriette. Cornelia.	Hartmans.	Samarang. en Soerabaya.
" 10	"	" bark Pogeon Zephyr.	Ong Kimling.	Soerabaya.
" 11	Nederlandsch.	" Generaal Michiels.	D. de Wilde.	Samarang.
" 12	Nederl. Indisch.	" So-Ootban.	Said Segaf.	"
" 13	Nederlandsch.	" Duiveland.	Vierma.	Rotterdam.
" 14	"	" brik Jan van Hoorn.	M. J. Logger.	Tjilatjap.
" 15	Nederl. Indisch.	bark Tartar.	Lim Kiangkong.	Pecalongan.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	schip Prins Hendrik.	J. Goedkoop.	"	Paine, Stricker en co.
"	" bark Rabenhaupt.	Reyken.	"	G. Suersmond en co.
"	" bark Jan de Wit.	Timmermans.	"	"
"	" bark Twee Gebroeders.	C. Varway.	"	B. Kopersmit en co.
"	" schip Nederland.	P. Huidkoper.	"	Tiedeman en van der Burg.
"	" bark van Galen.	J. R. Smit.	Soerabaya.	"
"	" bark Neerlande Koning.	Tromp.	Rotterdam.	Reynat en Vinja.
"	" bark Voormarts.	G. F. Bus.	Amsterdam.	P. Landbert en Zoon.
Nederl. Indisch.	" bark Jane Sorens.	C. Brodie.	"	Adam en co.
"	" bark Djemoer.	Said Moch bin Sahab.	Soerabaya.	Coulster.
"	" bark Fatahool Hair.	Said bina Hassan.	Muntok en Palembang.	"
"	" bark Indramayoe.	Tan Tjontjoan.	Palembang.	"
"	" bark Alnoer.	Sech Baharmoes.	Samarang.	"
"	" bark Ana Sorens.	Said Satrio.	Soerabaya en Grissos.	"
"	" bark Soudal Chair.	Sech Baskah.	"	D. N. Balle en co.
"	" bark Soudal Chair.	Sech Baskah.	"	Adam en co.
"	" stooms. Koningin der Nederlanden.	Deighton.	Singapore.	MacLaine Watson en co.
"	" bark Hap Heen.	Naridin.	Samarang.	John Pryce en co.
Engelsch.	" bark Jessie.	Nordquist.	Nederland.	Busing, Schröder en co.
Russisch.	" bark Ideal.	A. J. Hansen.	"	Kreglinger, Dammier en co.
Zweedsch.	" bark Emma.	Lück.	Zweden.	Busing, Schröder en co.
Duitsch.	" schip Hercules.	Ahlman.	Kopenhagen.	Paine, Stricker en co.
Amerikaansch.	" bark Constance.	Chondler.	"	"

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Maart 20	Z. M.	stooms. Batavia.	l. t/s. 1 k. Gobius.	Batavia.
" 21	"	stooms. Etna.	luit. t/s. 1 k. Matthysen.	"
April 2	N. I.	bark Naga Laut.	J. Winter.	"
" 3	Ned.	bark van der Werf.	P. E. Rosier.	Soerabaya.
" 4	N. I.	schoener Schander Stijn.	Sech Ditham.	Samarang.
" 5	"	st. Koningin der Nederl.	Deighton.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Maart 31	N. I.	bark Thas Lieng.	Tan Tonghay.	Riouw.
" 1	"	brik Hap Heen.	Naridin.	Batavia.
" 2	"	bark Alnoer.	Sech Baharmoes.	"
April 1	Z. M.	stooms. Etna.	luit. t/s. 1 k. Matthysen.	k. s. o. d. N.
" 2	N. I.	bark Tjan Goe.	Said Ikhoen.	Tagal.
" 3	"	brik Eljaer.	Said Abobakar.	"
" 4	"	st. Koningin der Nederl.	J. Deighton.	Soerabaya.
" 5	Ned.	bark Rembrandt van Ryn.	van Wyngaarden.	Nederland.
" 6	Z. M.	stooms. Batavia.	luit. t/s. 1 k. Gobius.	k. s. o. d. N.
" 7	Ned.	bark Willem.	E. v. d. Sprinkel.	Soerabaya.
" 8	N. I.	" Fielades.	G. Nicolant.	China.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch.	bark General Chasé.	Jap Hoenthoes.	China.	Gesagvoerder.
"	" bark Srie Brahman.	Hoornat.	"	"
"	" bark Blomberg Anam.	S. van Hulstij.	China.	"
"	" bark Djelanie.	Said Ali.	"	"
"	" bark Marsoek.	Sarif Ankawid.	"	"
"	" bark Ellen.	J. C. Lebert.	Batavia.	B. Kopersmit en co.
"	" bark Naga Laut.	J. Winter.	"	"
"	" bark Sandhar Salim.	Sech Drahim.	"	Gesagvoerder.
Nederlandsch.	schip Asia.	C. Abraham.	"	Dorrepal en co.
"	" bark van der Werf.	P. C. Rosier.	"	B. Kopersmit en co.
Franssch.	" bark Narbal.	J. B. Dubois.	"	Dorrepal en co.
Zweedsch.	" bark Emilio.	F. F. Wulff.	Stockholm.	"

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Van.
Maart 30	Ned.	kotter Little Tot.	Kaijoeng.	Paseroean
" 31	"	schip Palembang.	J. Hoekstra.	Batavia.
" 1	"	bark Kim Hingling.	Tja Tjingtjin.	Palembang.
April 1	"	stooms. Banda.	O. G. L. Neyst.	Batavia.
" 2	"	schip Ouderkerk Amstel.	R. H. Kramer.	Melbourne.
" 3	Z. M.	stooms. Etna.	luit. t/s. 1 k. Matthysen.	Batavia.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Naar
Maart 30	Ned.	bark Gelderland.	Hellingman.	Nederland.
" 31	"	schoener Mary Goddard.	A. Kooy.	Ned. v. Bat.
" 1	"	" Anna.	Sech Bahasoan.	Sandelhout.
" 2	"	bark Elora.	C. N. v. d. Beek.	Amboina.
" 3	"	schoener Srie.	D. Crawford.	Batavia.
April 1	Ned.	bark Belgis.	Said Ali.	Sand. Eil.
" 2	"	Fatahool Rachman.	Hadjie Kasim.	Bat. (Amp.)

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch.	st. Batavia.	Chevalier.	"	Cores de Vries.
Nederlandsch.	schip Luctor et Emergo.	S. Ouweland.	"	Ruyt, Ormer en co.
"	" bark Tagal.	J. F. H. Gobel.	"	Adam en co.
"	" bark Java Comte.	F. G. Riemix.	"	Fraser Eaton en co.
"	" bark Carolina.	A. A. Grauwinkel.	"	"
"	" bark Nyverheid.	J. N. Moët.	"	van Eek en co.
"	" bark Erasmus.	H. F. Scharrer.	"	"
"	" bark Cleaver.	J. F. Thierbach.	"	Fraser Eaton en co.
"	" bark Laura en Adela.	J. C. van der Zweep.	"	"
"	" bark Wilhelmina.	F. J. Donema.	"	"
Engelsch.	" bark Volante.	J. Love.	"	Fraser Eaton en co.
Zweedsch.	" bark Maria Theresia.	P. A. Rhoden.	"	"
"	" bark Stockholm.	C. E. Ehler.	"	Adam en co.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 3 tot en met den 6 April 1855.

AANVOER.

Van Indramajoes per praauw sampang gez. Moekia.
252 pic. rijst. Tyos Eng.
Van Pecalongan per ned. ind. brik Passeskan, gez. Tan Pieklok.
189¹/₁₀₀ pic. tabak. Gesagvoerder.
12 led. gasvaten. 293¹/₁₀₀ pic. suiker. 35¹/₂ leggors. arak. van Ommeron Rusch en co.
Van Pecalongan per ned. ind. brik Tartar, gez. Lim Kiangkong.
124 pic. arak. Martin Dyes en co.
392¹/₁₀₀ pic. suiker. Paine Stricker en co.
Van Tjiao per praauw sampang gez. ....
300 pic. rijst. Beller.
Van Tjiao per praauw sampang gez. Senga.
360 pic. rijst. John Pryce en co.
Van Pemmoekan per praauw sampang gez. Kalem.
330 pic. rijst. Lim Djielm.
Van Bantam per praauw sampang gez. Sakar.
20 pic. gomelastiek. 40 do. sp. peper. Gesagvoerder.
Van de Lampons per praauw Kollek gez. Oewa Oesop.
3 pic. gomelastiek. Gesagvoerder.

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 29 Maart tot en met den 3 April 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark Naga Laut, gez. J. Winter.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Maart 1855 no. 26.
Van Nederland over Soerabaya per ned. schip van der Werf, gez. P. C. Rosier.
339 kn. manufact. en 200 va. boter. B. Kopersmit en co.
49 kn. manufact. J. Knagge en co.
21 kn. manufact. 8 kn. provision. 1 md. haring. 6 kn. hier. 1 kt. likeur. 4 vn. beschuit en 8 vn. vleesch. Dorrepal en co.
1 kt. en 27 coll. manufact. en 1 geomb. ka. van idem. 1 kt. tuispijgels en 4 kn. en 1 vat koopmanscheppen. van der Eek en Staal.
4 kn. krameryen. J. Scholtens.
14 kn. calicots. 12 va. boter. 6 va. haring. 1 ka. sadelwerk en 1 kt. rijtuig wielen. van den Broek en Veecken.
50 geomb. hammen en 8 kn. provision. A. Meijer.
100 va. boter. Order.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip Rembrandt van Rijn, gez. Wyngaarden.
3364 pic. koffij. 194 duizendste pic. camoelolie. N. H. M.
Naar Soerabaya per ned. brik Willem, gez. S. Berkerbeck van den Spreukel.
80 pakk. 27 kn. 17 banken. 6 luffer stekels. 10 tafels. 11 stoelen en 4 stellingen. Havenmeester.

Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den 17 tot en met den 27 Maart 1855.

AANVOER.

Van Bandjaranasing per ned. bark Djahora, gez. Mohamat Baso.
43¹/₁₀₀ pic. rw. ijer. 2¹/₁₀₀ pic. was. 165¹/₁₀₀ pic. guta percha. N. H. M.
Van Nederland via Batavia en Samarang per ned. schip Laura en Adela, gez. J. F. Denema.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 17 Maart 1855 no. 22.
Van Liverpool via Batavia per ned. schip Java Comte, gez. F. C. Reinits.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 24 Maart 1855 no. 24.
Van Nederland via Batavia per ned. schip Palembang, gez. J. Hoekstra.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 28 Maart 1855 no. 26.
Van Batavia en Samarang per stoomboot Banda, gez. Neijt.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 31 Maart 1855 no. 26.
Van Melbourne (Australië) per ned. fragat Ouderkerk aan den Amstel, gez. Kraman.
200 ledige leggors. 100 ton steenkolen. Core de Vries.
Van Paseroewan per ned. kotter Little Tot, gez. Kaijoeng.
130 zakk. groene katjang. 36 bundels en krands. dendong. 1 zak was. 1 bundel oud koper. W. Meijer Matzen en co.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip Burgemeester van Keenen, gez. A. W. J. F. van der Meer Kuffler.
4 hammen. 1 md. zoutwater. Gesagvoerder.
30¹/₁₀₀ legg. arak. 1010¹/₁₀₀ pic. suiker. Adam en co.
2993¹/₁₀₀ pic. suiker. Fraser Eaton en co.
134¹/₁₀₀ pic. suiker. Grampre Melville en co.
Naar Akyab via Samarang per ned. schip Van der Werf, gez. P. C. Rosier.
10200 sp. matten. Fraser Eaton en co.
Naar Rotterdam per ned. schip Bulgerstijn, gez. A. J. Haas.
71 pic. rotting. 2749 pic. koffij. 6906¹/₁₀₀ pic. suiker. 360 pic. tin. 60 pic. rotting. 25 kn. kopergeld. 1566 a. huiden. E. U. van Eek en co.
Naar Nederland via Banjoewangie per ned. schip Lamina ENABETH, gez. A. Gersen.
300 pic. tin. 120 pic. rotting. 3640 pic. koffij. 6600¹/₁₀₀ pic. suiker. 44 va. kopergeld. N. H. M.
20,000 silvereemunt. Gouvernement.
Naar Nederland via Probolinggo per ned. schip Rajan, gez. C. Lagerman.
3000 pic. koffij. 250 pic. tin. 100 pic. rotting. N. H. M.
Naar Nederland per ned. schip Gelderland, gez. D. Crap Hellingman.
2 ankers azijn. 1 kt. kerrie kruiden. 1 kt. gambier. Schmeisselman en co.
50 pic. tin. N. H. M.
1 kt. gutta percha. 60 pic. sapenhout. 66¹/₁₀₀ pic. rotting. 60¹/₁₀₀ pic. suiker. P. Kooij en co.
Naar Balle per Balle bark Fatahool Rachman, gez. Hadjie Moehamat Kasim.
2 kn. oranje salemporis. 1 baal ongegh. schertings. 1 kt. madapoll. Adam en co.
1 baal madapoll. Fraser Eaton en co.
120¹/₁₀₀ pic. zw. ijer. Aden en co.
Naar Banjarmasin per ned. bark Kalkanten, gez. Sie Boenping.
100 rol. chitron. 50 va. spijl. 115 do. doeken. 100 kn. zeep. 300 roll. ongegh. katoen. 45 pic. aardappelen. 2000 metselsteenen. 7 pic. suiker. 2 kn. katoen. 2500 garen. 4 kn. thee. 1 kt. jav. tijden plangies. Gesagvoerder.
Naar Sandelhout Eilanden per ned. schoener Anis, gez. Sech Abdalla bin Osman Bahasoan.
1 kt. gindees. 1 kt. vood gedr. katoen. Mc. Millan Marten en co.
1 vat boeslommeren. Beekstra Gijzing en co.
Naar Nederland via Batavia per ned. schip Mary Goddard, gez. A. Kooij.
40 pic. rotting. 4002¹/₁₀₀ do. suiker. 1532¹/₁₀₀ do. koffij. N. H. M.
Théâtre Français de Batavia. — Vendredi, 13 April 1855. — La Juive.

GEORGE EN UITGEVEREN TE BATAVIA H. W. BRUNING.